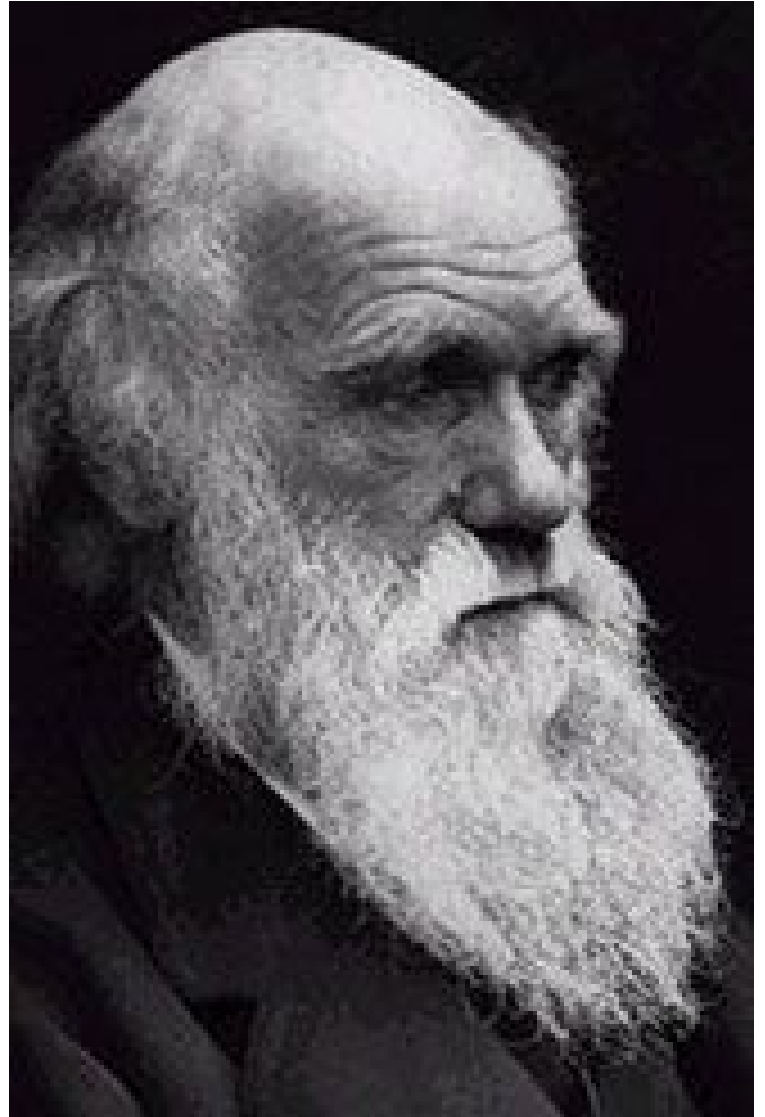

La història darrere la teoria de la selecció natural

Avui fa cent cinquanta anys de la presentació de les teories de Charles Darwin i Alfred Wallace

'No he vist mai una coincidència tan impressionant', va dir [Charles Darwin](#) (1809-1882) en una carta al geòleg i amic [Charles Lyell](#), després de llegir el manuscrit en què [Alfred Russel Wallace](#) (1823-1913) exposava unes idees molt semblants a les seves sobre l'evolució de les espècies. Darwin feia vint anys que hi treballava, però no havia considerat oportú de publicar-ne res, tot i la insistència de científics que ho sabien, com Lyell i el botànic Hooker.

Wallace, un naturalista gal·lès que es dedicava a recollir fòssils i exemplars d'espècies de tot el món, tenia esment de la feina de Darwin i li havia enviat una carta des d'Indonèsia per comentar-li les conclusions a què havia arribat. La carta, la va rebre Darwin el juny del 1858, i l'1 de juliol (avui fa cent cinquanta anys), Lyell i Hooker presentaven a la [Linnean Society](#) de Londres una comunicació conjunta de Darwin i Wallace sobre l'origen de les espècies, tot i que cap dels dos no hi era present. Wallace, que era a Indonèsia, ni tan solament se'n va assabentar.

En aquesta escaiença moltes institucions inauguren la celebració dels cent cinquanta anys de la publicació de 'L'origen de les espècies' (1859) i dels dos-cents del naixement de Darwin. Per exemple, la [Universitat de València](#) edita 'La lluita per la vida' (Publicacions de la Universitat de València) de Juli Peretó i Manuel Costa, que en són professors. El llibre aplega cartes de Darwin, Wallace, Hooker i Lyell, i la comunicació conjunta presentada a la Linnean Society de Londres.

Darwin, doncs, no fou pas l'únic científic que va arribar a l'explicació de la selecció natural, tot i que la seva obra és superior i de més envergadura, comparada amb la de Wallace. Però l'aportació del naturalista gal·lès va ser fonamental perquè sortís a la llum la teoria amb què Darwin treballava des del 1837. Es dona la circumstància que tots dos autors van arribar a la mateixa conclusió després de llegir 'L'assaig sobre el principi de la població' de [Thomas Malthus](#), una obra que els va il·luminar. Tot amb tot, l'obra d'ambdós té un punt de discrepància fonamental: l'explicació de l'origen de l'ésser humà. Darwin en nega l'origen supranatural, mentre que Wallace postula un ésser superior com a responsable últim.

El descobriment de l'època que no va causar impacte

Cap dels dos autors no va assistir a la presentació de la comunicació de la teoria de la selecció natural. Wallace era a Indonèsia i Darwin estava massa afligit per la mort del seu fill petit, d'escarlatina, pocs dies abans.

La presentació va passar, segons Juli Peretó, 'completament inadvertida; ni tan sols es va incloure dins els descobriments de l'any', tot i ser una de les fites científiques més importants de l'època moderna. 'La importància de 'L'origen de les espècies' desborda la biologia; és una obra capital del pensament contemporani, que té implicacions filosòfiques, econòmiques i morals. Hauria de ser una

obra de lectura clàssica de la història del pensament', diu Peretó. Per primera vegada, 'una teoria provava d'explicar l'origen de les espècies, incloent-hi la humana'.

Uns quants dies després de presentada la comunicació va publicar-se a la revista de la Societat, i aleshores sí que es van rebre algunes cartes que obrien un debat. Però l'impacte mundial no va arribar sinó amb la publicació, un any després, de 'L'origen de les espècies', que recollia l'estudi complet de Darwin sobre la transformació de les espècies i que temps després va traduir-se a unes quantes llengües, d'antuvi l'alemany i el francès, i després l'espanyol.

Teresa Bau

1 juliol 2008

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)